



28.9.2022

# **PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS**

neuvoston ja komission julkilausumien johdosta

työjärjestyksen 132 artiklan 2 kohdan mukaisesti

EU:n vastauksesta energian hintojen nousuun Euroopassa  
(2022/2830(RSP))

**Sira Rego, José Gusmão**  
The Left -ryhmän puolesta

**Euroopan parlamentin päätöslauselma EU:n vastauksesta energian hintojen nousuun Euroopassa (2022/2830(RSP))**

*Euroopan parlamentti, joka*

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,
- ottaa huomioon uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä 11. joulukuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/2001<sup>1</sup>,
- ottaa huomioon sähkön sisämarkkinoista 5. kesäkuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/943<sup>2</sup>,
- ottaa huomioon sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta 5. kesäkuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/944<sup>3</sup>,
- ottaa huomioon toimista kaasun toimitusvarmuuden turvaamiseksi ja asetuksen (EU) N:o 994/2010 kumoamisesta 25. lokakuuta 2017 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1938<sup>4</sup>,
- ottaa huomioon 18. toukokuuta 2022 annetun komission tiedonannon ”REPowerEU-suunnitelma” (COM(2022)0230),
- ottaa huomioon Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilariaa koskevan toimintasuunnitelman,
- ottaa huomioon 28. marraskuuta 2019 antamansa päätöslauselman ilmasto- ja ympäristöhäätätilasta<sup>5</sup>,
- ottaa huomioon puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi sekä asetusten (EY) N:o 401/2009 ja (EU) 2018/1999 muuttamisesta 30. kesäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1119 (eurooppalainen ilmastolaki)<sup>6</sup>,

---

<sup>1</sup> EUVL L 328, 21.12.2018, s. 82.

<sup>2</sup> EUVL L 158, 14.6.2019, s. 54.

<sup>3</sup> EUVL L 158, 14.6.2019, s. 125.

<sup>4</sup> EUVL L 280, 28.10.2017, s. 1.

<sup>5</sup> EUVL C 232, 16.6.2021, s. 28.

<sup>6</sup> EUVL L 243, 9.7.2021, s. 1.

- ottaa huomioon 10. helmikuuta 2021 antamansa päätöslauselman uudesta kiertotaloutta koskevasta toimintasuunnitelmasta<sup>7</sup>,
- ottaa huomioon 15. tammikuuta 2020 antamansa päätöslauselman Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta<sup>8</sup>,
- ottaa huomioon 15. syyskuuta 2022 antamansa päätöslauselman kuivuuden, maastopalojen ja muiden äärimmäisten sääilmiöiden seurauksista: EU:n toiminnan tehostaminen ilmastonmuutoksen torjunnan alalla<sup>9</sup>,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 132 artiklan 2 kohdan,
  - A. ottaa huomioon, että energian ja erityisesti maakaasun hinnat alkoivat nousta keväällä 2021, kun kysyntä kasvoi pandemian jälkeen ja hiilidioksidipäästöjen hinnat nousivat, ja toteaa, että tilannetta pahensivat myös geopoliittiset jännitteet;
  - B. ottaa huomioon, että kaasun hinta nousi dramaattisesti Venäjän hyökättyä Ukrainaan ja sen jälkeen, kun Venäjä oli päättänyt lopettaa kaasun toimitukset EU-maihin; ottaa huomioon, että sotaa on käyty kahdeksan kuukautta eikä Euroopan unioni ole tehnyt minkäänlaista merkittävää diplomaattista aloitetta rauhanneuvottelujen helpottamiseksi;
  - C. ottaa huomioon, että kaasun hinnan nousu on johtanut sähkön hinnan jyrkkään nousuun; ottaa huomioon, että tämä liittyy läheisesti EU:n lainsäädännöllä perustetun nykyisen marginaalihinnoittelujärjestelmän toimintaan;
  - D. ottaa huomioon, että energian hintojen nousu on saanut inflaatioasteen<sup>10</sup> kohoamaan korkeimmalle tasolle kymmeneen vuoteen; ottaa huomioon, että inflaatio heikentää työntekijöiden ja perheiden ostovoimaa sekä jäsenvaltioiden mikroyritysten ja pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten) kilpailukykyä ja sen seurauksena yrityksiä joudutaan sulkemaan ja työttömyys lisääntyy; ottaa huomioon, että tämä tilanne vaikuttaa erityisesti energiaintensiivisiin toimialoihin, jotka joutuvat rajoittamaan toimintaansa, vähentämään tuotantoa, siirtämään tuotantoa yöaikaan tai sulkemaan tuotantolaitoksia;
  - E. ottaa huomioon, että energian hintojen nousu on johtanut liikenne- ja liikkumiskustannusten jyrkkään nousuun; ottaa huomioon, että nämä kasvaneet kustannukset nielevät suuren osan käytettävissä olevista tuloista ja vaikuttavat siten erityisen vakavasti pieni- ja keskituloisiin kotitalouksiin, mikro- ja pienyrityksiin, haavoittuvassa asemassa oleviin liikenteen käyttäjiin, liikenneköyhyydestä kärsiviin tai sen vaarassa oleviin ihmisiin sekä maaseudulla, syrjäisillä alueilla, saarilla tai syrjäseuduilla asuviin ihmisiin;

---

<sup>7</sup> EUVL C 465, 17.11.2021, s. 11.

<sup>8</sup> EUVL C 270, 7.7.2021, s. 2.

<sup>9</sup> P9\_TA(2022)0330.

<sup>10</sup> Eurostat: <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/14698150/2-16092022-AP-EN.pdf/741bf6b2-1643-6ff0-34e7-31522ce1e252>

- F. ottaa huomioon, että kaasun hintojen nousun kielteiset vaikutukset olisivat olleet lievemmat, jos unioni ja sen jäsenvaltiot olisivat energiaomavaraisempia ja vähemmän riippuvaisia tuontienergiasta ja erityisesti Venäjältä tuotavasta energiasta; ottaa huomioon, että aiemmat geopoliittiset päätökset ja kasvava riippuvuus kaasusta ”siirtymäenergiana” ovat osoittautuneet vääräksi ratkaisuksi; toteaa, että uusiutuvan energian käyttöönoton nopea vauhdittaminen ja energiatehokkuuden nopea parantaminen unionissa ja sen jäsenvaltioissa on välttämätöntä, jotta voidaan taata alhaisemmat energian hinnat, toimitusvarmuus ja strateginen riippumattomuus;
- G. ottaa huomioon, että kaikki tähän mennessä toteutetut Euroopan unionin toimet ovat perustuneet väliaikaiseen ja rajoitettuun lähestymistapaan; ottaa huomioon, että lokakuusta 2021 alkaen toteutetuilla toimilla ei ole saatu rauhoitettua tilannetta eikä parannettua merkittävästi unionin kansalaisten elinoloja;
- H. ottaa huomioon, että sähkön korkeat hinnat vaarantavat sähköistämisen prosessin, jota tarvitaan hiilestä irtautumisen vauhdittamiseksi ja johon EU on sitoutunut Pariisin ilmastopöytäkirjan, Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja 55-valmiuspaketin nojalla;
- I. ottaa huomioon, että energiaköyhyydestä kärsivien ihmisten määrä, joka oli jo noin 36 miljoonaa vuonna 2020<sup>11</sup>, on kasvanut viime kuukausina ja että yhä useammat ihmiset eivät pysty maksamaan energialaskujaan tai joutuvat valitsemaan ruoan ja lämmityksen välillä; ottaa huomioon, että Eurofoundin mukaan jopa 53 prosenttia eurooppalaisista ilmoitti, että heidän kotitaloudessaan oli ollut vaikeuksia saada rahat riittämään keväällä 2022 – eli määrä on kasvanut huomattavasti vuonna 2021 ilmoitettuun 45 prosenttiin verrattuna<sup>12</sup>; katsoo, että energian saantia olisi pidettävä perusihmisoikeutena; katsoo, että sosiaalisen ilmastorahaston rahoitus on riittämätöntä;
- J. ottaa huomioon, että Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevassa toimintasuunnitelmassa on asetettu EU:n tavoitteeksi vähentää köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevien ihmisten määrää vähintään 15 miljoonalla vuoteen 2030 mennessä;
- K. ottaa huomioon, että jäsenvaltioiden on EU:n lainsäädännön mukaan käytettävä kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmiaan ja pitkän aikavälin peruskorjausstrategioitaan vahvistaakseen määritelmät ja indikaattorit, aikataulut ja politiikat energiaköyhyyden vähentämiseksi; ottaa huomioon, että komissio on ottanut energiaköyhyydestä kärsivät kansalaiset yhdeksi rakennusten peruseräparannusaallon kolmesta keskeisestä painopisteestä ja julkaissut energiaköyhyyttä koskevat suuntaviivansa saadakseen jäsenvaltiot toteuttamaan toimia;
- L. ottaa huomioon, että energiayhtiöt, jotka omistavat inframarginaalisia sähköntuotantolaitoksia (kuten ydinvoimalaitoksia tai uusiutuvan energian laitoksia), ovat hyötynneet marginaalihinnoittelujärjestelmän rakenteesta ja saaneet valtavia

---

<sup>11</sup> [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/fi/document/EPRS\\_BRI\(2022\)733583](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/fi/document/EPRS_BRI(2022)733583);  
<https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC113953>

<sup>12</sup> <https://www.eurofound.europa.eu/fi/publications/blog/energy-poverty-looms-as-cost-of-living-increases-data-behind-the-difficulties>

windfall-voittoja, joilla ei ole mitään yhteyttä niiden todellisiin tuotantokustannuksiin<sup>13</sup>; ottaa huomioon, että komission puheenjohtaja on todennut, että nykyiset markkinasäännöt eivät enää ole tarkoituksenmukaisia<sup>14</sup>;

- M. ottaa huomioon, että joillekin eri alojen suurille monikansallisille yrityksille on kertynyt windfall-voittoja<sup>15</sup>; ottaa huomioon, että osinkoja ilmoitettiin maksetun tämän vuoden toisella neljänneksellä 15,5 prosenttia enemmän kuin vuoden 2019 samalla neljänneksellä ennen pandemiaa<sup>16</sup>; ottaa huomioon, että elintarvikkeiden hinnat eri puolilla maailmaa nousevat jyrkästi, kun taas maailman neljä suurinta viljakauppiasta, jotka ovat vuosikymmenten ajan hallinneet maailman viljamarkkinoita, ovat saaneet ennätyselliset voitot tämän kriisin aikana; katsoo, että suurimpien monikansallisten yritysten windfall-voitot on kiireellisesti jaettava uudelleen;
- N. ottaa huomioon, että kaasun tukkumarkkinahintojen ja lopullisten hintojen välinen yhteys on piilotettu kuluttajilta; ottaa huomioon, että EU:n lainsäädäntö pitää tiedot tukkuhintoista pimennossa; katsoo, että tämä avoimuuden puute edistää keinottelua, heikentää kansalaisten luottamusta EU:n toimielimiin ja vaarantaa pyrkimykset kohdentaa julkisia varoja mahdollisimman tehokkaasti;
- O. ottaa huomioon, että marginaalihinnoittelujärjestelmä suunniteltiin aikana, jolloin sähköntuotanto perustui teknologioihin, joiden muuttuvat kustannukset olivat korkeat ja kiinteät kustannukset alhaiset; ottaa huomioon, että energiamarkkinoiden vapauttaminen ja sääntelyn purkaminen eivät ole alentaneet kuluttajahintoja, toisin kuin niiden kannattajat lupailivat; ottaa huomioon, että tämä järjestelmä on nyt vanhentunut eikä sillä pystytä vastaamaan nykyiseen energian hintakriisiin eikä ilmastokriisiin liittyviin haasteisiin;
- P. ottaa huomioon, että energian hinnankorotusten ja taloudellisen keinottelun välinen yhteys tiedetään hyvin ja että komissio on tunnustanut sen<sup>17</sup>; ottaa huomioon, että keskellä energian hintojen nousua komissio hyväksyi äskettäin rahoitusmarkkinadirektiiviin liittyvän, positiolimiittien soveltamista

---

<sup>13</sup> Euroopan parlamentin päätöslauselma 19. toukokuuta 2022 Venäjän Ukrainassa käymän sodan sosiaalisista ja taloudellisista vaikutuksista EU:hun – EU:n toimintavalmiuksien vahvistaminen (P9\_TA(2022)0219), johdanto-osan kappale Q: ”ottaa huomioon, että kansainvälisen energiajärjestön mukaan ylijäämävoittojen määrä on arviolta 200 miljardia euroa vuonna 2022; ottaa huomioon sen todenneen myös, että windfall-voittoja koskevia väliaikaisia finanssipoliittisia toimenpiteitä voitaisiin asettaa saataville julkisia tuloja varten kohonneiden energiahintojen osittaiseksi kompensoimiseksi; ottaa huomioon, että komissio esitti windfall-voittoja koskevien tilapäisten verotoimenpiteiden käyttöönottoa koskevia ohjeita maaliskuussa 2022”.

<sup>14</sup> <https://www.politico.eu/article/ursula-von-der-leyen-state-of-the-european-union-soteu-speech-ukraine-russia-gas-energy-war/>

<sup>15</sup> Joitakin esimerkkejä: CMA-CGM (meriliikenne) sai yhtä suuret voitot vuoden 2022 kuuden ensimmäisen kuukauden aikana kuin koko vuoden 2021 aikana, joka oli jo kaikkien aikojen paras vuosi. BNP Paribas (pankkiala), LVMH (ylellisyustuotteiden ala) ja Stellantis (autoteollisuus) keräsivät myös poikkeuksellisen suuret voitot vuoden 2022 ensimmäisen puoliskon aikana.

<sup>16</sup> <https://www.janushenderson.com/en-be/advisor/jh-global-dividend-index/>

<sup>17</sup> Puheenjohtaja von der Leyenin Euroopan parlamentin täysistunnossa pitämä puhe 21.–22. lokakuuta 2021 pidettävän Eurooppa-neuvoston kokouksen valmistelusta: ”Aivan ensimmäiseksi meidän on saatava keinottelu energiamarkkinoilla loppumaan. Tämän vuoksi lisäämme kaasun- ja hiilimarkkinoiden valvontaa. Olemme myös pyytäneet Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaista tarkastelemaan päästöoikeuksiin liittyvää kaupankäyntikäyttämistä.”

hyödykejohdannaisiin koskevan delegoidun säädöksen, jossa ei rajoitettu keinottelutoimintaa<sup>18</sup>; ottaa huomioon, että komissio harkitsee ehtoja, joiden täytyessä kaupankäynti energiafutuureilla voitaisiin tilapäisesti keskeyttää<sup>19</sup>;

- Q. ottaa huomioon, että uusiutuvasta energiasta annetun direktiivin (EU) 2018/2001 säännöksistä huolimatta monissa jäsenvaltioissa on edelleen valtava määrä esteitä energiayhteisöille ja muille aloitteille, joiden avulla kansalaiset voivat tuottaa omaa energiaa;
- R. ottaa huomioon, että kaasun niukkuudesta Euroopassa ja puutteellisesta energiasuunnittelusta johtuva hiilen ja tuontikaasun (särötyksen avulla Yhdysvalloissa tuotettu kaasu ja nesteytetty maakaasu muista kolmansista maista) lisääntyvä käyttö merkitsee sitä, että EU ajautuu kauemmaksi vihreän kehityksen ohjelmassa asetettujen ilmastositoumusten täyttämistä; katsoo, että unionin ja sen jäsenvaltioiden on vauhditettava siirtymistä uusiutuvaan energiaan ja varmistettava samalla energian toimitusvarmuus keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, kun vaihtelevien energialähteiden osuus energiajärjestelmässä kasvaa;
- S. katsoo, että energian tarjonnan monipuolistamisstrategian on perustuttava molempia osapuolia hyödyttäviin maiden välisen yhteistyön ja solidaarisuuden muotoihin, se ei saa korvata nykyistä riippuvuutta kolmansista osapuolista uudella riippuvuudella ja sillä on turvattava valtioiden ja niiden kansojen kannalta tärkeät taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristöön liittyvät näkökohdat, kuten energian hintojen hillitseminen ja palvelujen laatu, työntekijöiden oikeuksien turvaaminen ja ekologinen kestävyys;
- T. toteaa, että energian toimitusvarmuuden keskeisen merkityksen ja arkaluonteisuuden vuoksi se ei saa olla riippuvainen markkinoiden ennakoimattomista tekijöistä, jotka, kuten todellisuus on osoittanut, uhkaavat sitä ja ovat johtaneet energian hintojen kiihtyvään nousuun;

### ***Markkinoiden uudistaminen***

1. kehottaa uudistamaan pikaisesti sähkön marginaalihinnoittelujärjestelmää ja irrottamaan kaasun hinnat sähkön hinnoista;
2. katsoo, että uudessa järjestelmässä olisi otettava asianmukaisesti huomioon kunkin teknologian todelliset tuotantokustannukset sekä sen todellinen vaikutus energialähteiden yhdistelmään; katsoo, että ”tulokatto”, joka on 180 euroa/MWh, on edelleen liian korkea; kehottaa jäsenvaltioita ottamaan käyttöön radikaalin ylivoittoveron, joka menee komission ehdotusta pidemmälle ja johon sisällytetään todelliset hintakatot vaarantamatta uusiutuvien energialähteiden välttämätöntä ja nopeaa käyttöönottoa; katsoo, että julkinen energiasuunnittelu ja julkisessa omistuksessa

---

<sup>18</sup> [https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/B-9-2022-0345\\_FI.html](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/B-9-2022-0345_FI.html)

<sup>19</sup> ”Tämän dominoivaikutuksen välttämiseksi sääntelyviranomaiset ehdottavat torstaihin mennessä parannuksia, kuten niiden takaustyyppien laajentamista, joita energiayhtiöt voivat antaa selvitysyhteisöille vakuutena. Komissio tarkastelee myös ehtoja, joiden täytyessä kaupankäynti energiafutuureilla voitaisiin tilapäisesti keskeyttää, ja suunnittelee valtioneuvoston muuttamista siten, että maat voisivat tukea yleishyödyllisiä palveluja, jotka kärsivät käteisvarojen puutteesta”.Lainaus [Politico-lehdestä](#).

olevien yritysten merkittävä rooli auttaisivat pääsemään eroon kattojen asettamisen ja yksityisten investointien kannustimien välisestä kahtiajaosta;

3. kehottaa kääntämään yksityistämisen- ja vapauttamissuuntauksen, mikä on yhä kiireellisempää ja välttämättömämpää nykytilanteessa, ja kehottaa jäsenvaltioita näin palauttamaan julkisen valvonnan energia-alalle, mukaan lukien tuotanto, jakelu, infrastruktuuri, verkot ja varastot;
4. korostaa, että energiatehokkuuden nopea lisääminen ja kysyntäpuolen toimenpiteiden toteuttaminen on tärkeää sekä nykyisiin energian hintoihin vastaamiseksi että energian toimitusvarmuuden varmistamiseksi; kehottaa jälleen jäsenvaltioita ja komissiota tehostamaan EU:ssa toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi, siihen sopeutumiseksi ja ilmastokestävyyden parantamiseksi ja vaatii, että energijärjestelmään tehtävillä muutoksilla on tuettava EU:n ilmastotavoitteita;
5. korostaa, että energiankäyttö korreloi voimakkaasti tulojen ja vaurauden jakautumisen kanssa ja että maailman rikkaimman 10 prosentin energialanjaljki on 20 kertaa suurempi kuin köyhimmän 10 prosentin energialanjaljki; muistuttaa, että vauraimpien väestöryhmien kuluttamiin ylellisyystavaroihin ja -palveluihin (kuten yksityislentokoneiden ja huvialusten käyttöön) liittyy suhteettomasti energiankäyttöä ja kasvihuonekaasupäästöjä; huomauttaa, että neljän tunnin lennon aikana yksityislentokone voi aiheuttaa yhtä paljon kasvihuonekaasupäästöjä kuin keskivertoeurooppalainen koko vuoden aikana; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ryhtymään toimiin näiden tavaroiden ja palvelujen sääntelemiseksi kiireellisesti energiankäytön hillitsemiseksi;
6. kehottaa lisäämään energian tukkumarkkinoiden ja erityisesti kaasumarkkinoiden avoimuutta; kehottaa komissiota esittämään lainsäädäntömuutoksia, joilla lisätään avoimuutta näillä markkinoilla ja poistetaan perusteettomia salassapitolausekkeitä sopimuksista; katsoo, että kuluttajilla (sekä kansalaisilla että yrityksillä) on oikeus tietää, miten energian hinta kehittyy sen koko arvoketjussa; katsoo, että kunkin jäsenvaltion viranomaisten suorittama energian hintojen tarkastus auttaisi vahvistamaan kansalaisten ja yritysten luottamusta;
7. muistuttaa, että nämä olennaiset ja tarpeelliset markkinamuutokset vaarantuvat, jos Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa jatkuu, koska silloin taloudellisia resursseja suunnataan muualle ja palataan saastuttavampiin energiantuotantokeinoihin; kehottaa Euroopan unionia toteuttamaan määrätietoisia diplomaattisia toimia rauhanneuvottelujen edistämiseksi edellä esitettyjen uudistusten rinnalla;
8. korostaa, että työntekijöiden oikeudet on turvattava tässä yhteydessä erityisesti integroimalla ne uusiin energiantoimitusrakenteisiin ja takaamalla työntekijöiden työ sopimukset ja palkat;
9. tuomitsee sellaisten energiantoimitussopimusten allekirjoittamisen, jotka koskevat jonkin maan toisen maan alueelta ryöstämiä energiavaroja;

### ***Windfall-voitot***

10. kehottaa komissiota keskeyttämään pysyvästi kaupankäynnin energia- ja hiilipäästöfutuureilla;
11. katsoo, että valtavista windfall-voitoista hyötyneiden energiayhtiöiden on osallistuttava kriisin ratkaisemiseen; panee merkille komission ehdotukset sen määrittelemisestä, miten ne voivat tehdä tämän; pitää valitettavana, että ehdotukset annettiin liian myöhään huolimatta siitä, että Euroopan parlamentin The Left -ryhmä on vaatinut niitä vuodesta 2020 ja eräät jäsenvaltiot vuodesta 2021; pitää lisäksi valitettavana, että windfall-veroja ehdotetaan vain suurille öljy- ja kaasuyhtiöille ja muut sähköntuottajat jätetään niiden soveltamisalan ulkopuolelle, vaikka myös viimeksi mainitut saavat hyötyä kriisin aikana;
12. pitää valitettavana myös sitä, että windfall-verot rajoittuvat energia-alaan, kun taas muut monikansalliset yritykset saavat windfall-voittoja myymällä keskeisiä tuotteitaan korkeilla hinnoilla loppukuluttajille, ja toteaa, että tämä koskee esimerkiksi neljää suurinta viljayritystä; pitää valitettavana, että tämä verokanta on melko alhainen, joten Euroopan unionin arvioidaan saavan tuloja vain 23 miljardia euroa; pitää valitettavana, että veromallissa otetaan huomioon ainoastaan kussakin jäsenvaltiossa ilmoitetut voitot, kun taas suuret monikansalliset yritykset siirtävät voittonsa veroparatiiseihin ja voivat siten välttyä maksamasta windfall-veroja; pitää valitettavana, että windfall-vero rajoittuu ainoastaan vuonna 2022 ilmoitettuihin voittoihin;
13. kehottaa komissiota suunnittelemaan ehdotuksensa uudelleen laajentamalla soveltamisalaan kuuluvien alojen määrää ja ehdottamalla korkeampaa verokantaa; muistuttaa, että veropohjan olisi perustuttava näiden monikansallisten yritysten todelliseen toimintaan kussakin jäsenvaltiossa; muistuttaa, että windfall-veroa ei pitäisi rajoittaa vuoden 2022 voittoihin, vaan se olisi suunniteltava pysyväksi veroksi, joka voitaisiin ottaa uudelleen käyttöön jossakin tulevassa kriisissä, jos suuret monikansalliset yritykset saavat tällaisia windfall-voittoja uudelleen; kehottaa komissiota kannustamaan jäsenvaltioita menemään sen ehdotusta pidemmälle laajentamalla windfall-veron soveltamisalaan kuuluvien alojen määrää ja soveltamalla korkeampaa verokantaa; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kohdentamaan nämä voitot uudelleen energiaköyhyyden torjumiseen;

### ***Energiaköyhyys***

14. kehottaa jäsenvaltioita ryhtymään välittömiin toimiin energiaköyhyyden torjumiseksi; kehottaa komissiota tukemaan jäsenvaltioita aktiivisesti tässä tehtävässä; katsoo, että energian tuotanto, jakelu ja kaupallistaminen ovat julkisen palvelun tehtäviä ja että energiaa olisi kohdeltava yhteisenä hyödykkeenä; muistuttaa, että energian saanti on perusihmisoikeus; kehottaa kieltämään sähkökatkokset koko EU:ssa ja tekemään selväksi, että kansalaiset eivät ole vastuussa korkeista energian hinnoista; kehottaa komissiota olemaan estämättä kansallisia toimenpiteitä, joilla pyritään sääntelemään energian tukku- ja kuluttajahintoja, mukaan lukien energiayhtiöiden julkinen valvonta;
15. muistuttaa, että julkinen suunnittelu ja julkisessa omistuksessa olevat yritykset ovat keskeisiä välineitä keinottelun torjumiseksi ja sen varmistamiseksi, että energian saanti on yleinen oikeus; korostaa, että niiden roolia ei pitäisi rajoittaa väliaikaisiin tai



hätätilanteisiin ja että niillä olisi oltava aktiivinen rooli tulevassa rakenne- ja energiapolitiikassa;

16. korostaa, että työväenluokalla ja kotitalouksilla on kaikissa EU:n jäsenvaltioissa edessään merkittäviä haasteita, kuten reaalipalkkojen kehityksen pysähtyminen tai niiden lasku, ostovoiman heikkeneminen ja kasvava eriarvoisuus; korostaa, että monet ihmiset Euroopassa olivat epävarmassa ja haavoittuvassa tilanteessa jo ennen energiakriisiä ja Ukrainan sotaa, ja varoittaa, että tähän liittyvä inflaatio, erityisesti elintarvikkeiden ja energian hintojen nousu, tekee tilanteesta näille ihmisille kestävämmän; kehottaa jäsenvaltioita takaamaan välttämättömien hyödykkeiden (kaasun, öljyn ja sähkön) saatavuuden, puuttumaan elintarvikepulaan ja estämään vuokrien ja asuntojen hintojen nousun; vaatii toimenpiteitä, kuten palkkojen, eläkkeiden ja sosiaalisten tulonsiirtojen automaattista indeksointia, sen varmistamiseksi, että työntekijät, eläkeläiset ja heidän perheensä eivät menetä ostovoimaansa;
17. korostaa, että kohtuuhintaisten ja päästöttömien liikkumis- ja liikennemuotojen saatavuutta haavoittuvassa asemassa oleville kotitalouksille, haavoittuvassa asemassa oleville mikro- ja pienyrityksille ja haavoittuvassa asemassa oleville liikenteen käyttäjille olisi kohdeltava julkisena hyödykkeenä;
18. korostaa luotettavien ja kohtuuhintaisten julkisten liikenneverkkojen sekä pehmeiden liikkumismuotojen, kuten pyöräilyn tai kävelyn, merkitystä liikenne- ja liikkumispalvelujen tasapuolisen ja osallistavan saatavuuden varmistamisessa;

#### ***Yritykset ja pk-yritykset***

19. muistuttaa, että yritykset, erityisesti pk-yritykset, ovat kärsineet pandemian seurauksista ja olivat vasta päässeet elpymisen alkuun; kehottaa jäsenvaltioita määrittelemään vankkoja toimenpiteitä, joilla vastataan korkeista energian hinnoista johtuvien yritysten sulkemisten seurauksiin; pyytää jäsenvaltioita puuttumaan energiakriisin aiheuttamiin työmarkkinavaikutuksiin tukemalla työntekijöitä, jotka ovat tilapäisesti ”teknisesti työttömiä”, koska työnantajat ovat joutuneet keskeyttämään tuotannon tai palveluita, sekä tukemalla yksinyrittäjiä ja antamalla apua pienyrityksille, jotta ne voivat säilyttää henkilöstönsä ja jatkaa toimintaansa; muistuttaa, että työajan lyhentämisjärjestelyt osoittautuivat hyödyllisiksi pandemian aikana ja että niitä olisi pantava täytäntöön työpaikkojen menetysten välttämiseksi tarvittaessa EU:n taloudellisella tuella; kehottaa komissiota laajentamaan hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämiseen tarkoitettua tukea (SURE);
20. kehottaa komissiota määrittelemään mahdollisimman pian erityissäännöt energiaintensivisille teollisuudenaloille, jotka ovat keskeinen osa Euroopan teollisuutta ja joilla on tuotantoa usein vain muutamilla alueilla, jolloin ne edistävät alueellista kehitystä;
21. korostaa, että pienituloisille kotitalouksille suunnattujen sosiaalietuuksien lisääminen ja työntekijöiden palkkojen tukeminen on välttämätöntä, jotta voidaan vastata ennennäkemättömän inflaation aiheuttamaan ostovoimakriisiin;

22. kehottaa ottamaan työmarkkinaosapuolet kaikilla tasoilla täysimääräisesti mukaan kriisintorjuntatoimien suunnitteluun ja täytäntöönpanoon työmarkkinavuoropuhelun ja työehtosopimusneuvottelujen välityksellä;

***Uusiutuvan energian käyttöönotto, energiatehokkuus ja ilmastositoumukset***

23. kehottaa jäsenvaltioita saattamaan uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämiseksi annetun direktiivin (EU) 2018/2001 täysimääräisesti osaksi kansallista lainsäädäntöään, jotta saadaan erityisesti poistettua energiayhteisöjen perustamisen esteet, sillä nämä yhteisöt ovat vaihtoehto, joka tarjoaa kansalaisille mahdollisuuden tuottaa omaa energiaa kestäväällä ja oikeudenmukaisella tavalla;
24. kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota vauhdittamaan uusiutuvan energian käyttöönottoa suunnitellulla ja kestäväällä tavalla, koska se on paras tapa lopettaa riippuvuus kaasun hinnoista ja täyttää unionin ilmastositoumukset;
25. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita lisäämään varoja rakennusten kunnostamiseen erityisesti haavoittuvimmassa asemassa olevilla asuinalueilla tarjoamalla luottojen tai lainojen sijaan suoraa tukea, koska se on tehokkain tapa vähentää energiankulutusta pitkällä aikavälillä; pitää myönteisenä joidenkin jäsenvaltioiden päätöstä kieltää kaasukattiloiden käyttö uusissa rakennuksissa; kehottaa kaikkia jäsenvaltioita jäljittämään tätä päätöstä ja antamaan tarvittaessa asianmukaista julkista tukea;
26. katsoo, että energiasiirtymä edellyttää merkittäviä julkisia investointeja uusiutuvaan energiaan ja energiatehokkuuden parantamiseen kulutustarpeiden hillitsemiseksi; pitää valitettavana, että EU:n kilpailusäännöt ovat kannustaneet strategisten yritysten yksityistämiseen ja estäneet jäsenvaltioita omaksumasta aktiivista roolia energiantuotannossa; vaatii EU:n teollisuuspolitiikkaan uutta lähestymistapaa, jossa on tunnustettava valtion ratkaiseva rooli teollisuuden kehittämisessä ja energiaomavaraisuudessa;
27. kehottaa komissiota käynnistämään menettelyn energiaperuskirjasta tehdyn sopimuksen peruuttamiseksi, sillä se vaarantaa jäsenvaltioiden tulevat ilmasto- ja energiatoimet;
- o
- o   o
28. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.